

Motion till riksdagen

1988/89:So428

av Gullan Lindblad och förste vice talman Ingegerd

Troedsson (båda m)

Psykologers ansvarsförhållande inom hälso- och sjukvården

Nuvarande hälso- och sjukvårdslag trädde i kraft den 1 januari 1983. I den utredning (HSU) som föregick lagen diskuterades bland annat det medicinska ledningsansvaret. Dåvarande departementschef anförde därvid följande.

Jag är medveten om att förhållandena inom vissa verksamhetsområden, bland annat inom delar av psykiatriska vården, är sådana att det redan i dag kan övervägas att lägga delar av ledningsansvaret på någon annan än läkare. Det förefaller troligt att utvecklingen inom hälso- och sjukvården kommer att förstärka behovet av alternativa lösningar, när det gäller ledning av verksamheten.

Detta citat är värt att beaktas när det nu inom regeringskansliet förbereds förslag att föreläggas riksdagen angående ledningsansvaret inom den offentliga hälso- och sjukvården.

Inom vissa delar av hälso- och sjukvården, däribland kanske främst barn- och ungdomspsykiatri liksom allmänpsykiatri, finns behov av och används kunskap från andra fristående vetenskaper än den strikt medicinskt-biologiska. Den psykologiska vetenskapen är en sådan. Det finns i dag vetenskapliga företrädare och tillämpare inom denna disciplin, vilkas legitimation markerar den kompetens de besitter inom bland annat hälso- och sjukvården.

Vi anser det knappast relevant att dessa yrkesutövare skall vara underställda andra yrkesutövare med kompetens inom andra verksamhetsfält.

Kontinuitet i vården bör eftersträvas. En sådan kan lättare uppnås om den som fått ansvaret för att genomföra en behandling också får det fulla ansvaret för patienten. Det betyder att en psykolog, som genomför behandling av en patient, också borde kunna tilldelas de befogenheter som ett odelat patientansvar innebär.

Den legitimerade psykologen har givetvis som andra yrkesgrupper sitt yrkesansvar, men vi ifrågasätter om detta är tillräckligt i förhållande till de kvalificerade kunskaper och arbetsuppgifter som psykologen besitter. Borde inte ett speciellt psykologiskt ledningsansvar – jämställt och utbytbart mot det medicinska ledningsansvaret – kunna åläggas gruppen legitimerade psykologer?

Det bör betonas att psykologisk kunskap inte enbart används för individcentrerad diagnos och behandling. Kunskapen är av samma betydelse när det gäller att utforma vårdorganisationer, leda verksamheter av dessa

samt att ge innehåll i vårdprogram och ge förståelse för mellanmänniska relationers betydelse inom områdena vård, behandling samt förebyggande arbete.

Mot. 1988/89
So428

Det föreligger enligt vår mening ett allmänt intresse av att utreda lednings- och ansvarsförhållanden för andra kompetensföreträdare än de rent medicinska inom olika verksamheter. En sådan kompetens är den legitimerade psykologen. Vi anser därför att psykologers ansvarsförhållanden inom främst barn- och ungdomspsykiatri samt allmänpsykiatri bör utredas, lämpligen inom tillsynsutredningens ram, varvid bör ifrågasättas om inte hälso- och sjukvårdslagen bör ändras så att legitimerade psykologer ges ett självständigt lednings- och behandlingsansvar beträffande psykologisk diagnostik och behandling oavsett medicinskt ledningsansvar.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller om utredning och förslag beträffande psykologers ansvarsförhållanden inom främst barn- och ungdomspsykiatri samt allmänpsykiatri i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 18 januari 1989

Gullan Lindblad (m)

Ingegerd Troedsson (m)